

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 5C/38/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5416201179
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Bebej
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2016:5416201179.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudcom JUDr. Petrom Bebejom v právnej veci žalobcu: C. U., W.. XX.XX.XXXX, F. Č. XXX, proti žalovanej: N. N., W.. XX.XX.XXXX, F. L. H. XXX, zastúpená JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom so sídlom v Podbieli 177, v konaní o zrušenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu zamietá.
- II. Žalovanej sa náhrada trov konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou na tunajší súd 20.04.2016, po jej upresnení na výzvu súdu danou uznesením z 29.04.2016 č. k. 5C/38/2016-32 sa žalobca domáhal zrušenia jeho vyživovacej povinnosti voči žalovanej stanovenej naposledy rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2P/39/2013 zo dňa 16.05.2013 so spätnou účinnosťou odo dňa 01.07.2015 a uloženia povinnosti žalovanej vrátiť mu do šiestich mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku z titulu bezdôvodného obohatenia späť výživné, a to 90,- eur za každý mesiac od mesiaca júl 2015 až do nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že povolí žalovanej vzniknutú sumu splácať poštovou poukážkou na adresu žalobcu v šiestich mesačných splátkach, so splatnosťou prvej splátky v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že neplnenie súdom uloženého má za následok zročnosť celého plnenia.

2. Žalobu odôvodnil tým, že o vyživovacej povinnosti k žalovanej naposledy rozhodoval Okresný súd Čadca rozsudkom č. k. 5C/260/2014-97 dňa 12.02.2015, ktorý nadobudol právoplatnosť 03.04.2015. Daným rozsudkom bol návrh žalovanej na zvýšenie výživného v plnom rozsahu zamietnutý. Súd po vykonanom dokazovaní ponechal v platnosti rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 2P/39/2013-45 zo 16.05.2013, ktorým mu súd určil platiť na výživu vtedy ešte maloletej žalovanej sumu 90,- eur mesačne do každého 15. dňa v mesiaci. Poukázal na § 62 ods. 1 zákona NR SR č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“). Štandardne vyživovacia povinnosť k dieťaťu zaniká ukončením prípravy na jeho budúce povolanie, čím sa rozumie ukončenie štúdia na strednej škole, učilišti, prípadne na vysokej škole dennou formou štúdia. Žalovaná dovŕšila dňa 12.08.2013 vek plnoletosti. V mesiaci jún 2015 ukončila štúdium na Obchodnej akadémii v Dolnom Kubíne. Už neštuduje, tak môže pracovať. Aj prihlásenie na úrad práce ako nezamestnaný znamená, že dieťa je schopné sa samé živiť. Dňom ukončenia školskej dochádzky, v tomto prípade dňom maturity, sa končí vyživovacia povinnosť. Skutočnosti o predošlom štúdiu žalovanej na strednej škole sa dozvedel len vďaka súdному pojednávaniu. Nakoľko žalovaná odmieta komunikovať, tak on ako povinný má problém vôbec zistiť, či jeho vyživovacia povinnosť trvá alebo nie. Vyzval žalovanú na spoločný dialóg a stretnutie, ale vždy to bolo bezúspešné. Žalovanú doposiaľ nepozná, nikdy ju nevidel a ani nepočul. Už 21 rokov platí súdom určené výživné na neznámu osobu. Je úbohé, že žalovaná netuží spoznať svoju rodinu a skutočnú

pravdu. Zaujíma ju len výška výživného pre ňu od neznámej osoby. Ide jej len o finančný profit, podobne ako predtým išlo jej matke. Na jeho návrh na stretnutie formou SMS odpovedala, že nemá záujem o stretnutie a spoznanie, že nemá záujem počúvať ukričdeného otecka. Vyjadrila sa, že jej názor je nemenný. Vyzval ju, že keď sa necíti byť jeho dcérou a naďalej chce poberať len výživné, tak nech ho presvedčí o tom, či je skutočne jej otec a dá si urobiť ako osoba už dospelá testy DNA. Odpísala mu, že vraj medzi nimi je až dosť jasno a že viac na jeho SMS nereaguje a na dôvažok ho nazvala chumajom. Názor žalovanej je úplne zvrátený. Pre ňu zrejme nie je vierohodným argumentom na poznanie pravdy ani vyše 800 stránkový spisový materiál od jej narodenia. Keďže žalovaná ho inak ako podaním návrhu na zvýšenie výživného nekontaktovala, neprejavila o neho ako otca žiadny záujem, tak ju požiadal o oznámenie toho, či ešte stále študuje. Spravodlivá dohoda a komunikácia s dieťaťom je vždy lepšia pre zachovanie dobrých vzťahov, ako aj pre ďalšie konanie pred súdom. Pred podaním tejto žaloby písomne doporučeným listom 23.02.2016 vyzval žalovanú, aby mu predložila potvrdenie o návšteve školy. Dňa 24.02.2016 mu žalovaná obratom poslala jeho list naspäť a do obálky mu pribalila k jeho výzve päť čistých podacích lístkov. Podľa § 43 ods. 1 písm. a) ZoR je dieťa povinné spolupracovať so svojimi rodičmi vo vlastnom záujme. Z toho vyplýva, že žalovaná nemá žiadny záujem o spoluprácu a tým pádom ani o výživné. Nie je si vedomá svojej povinnosti informovať jeho ako povinného z vyživovacej povinnosti o prípadnom jej ďalšom štúdiu. Vzhľadom na to, že žalovaná odmieta komunikovať, dňa 10.03.2016 sa obrátil na Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Dolnom Kubíne (ďalej len „ÚPSVaR“) so žiadosťou o vystavenie potvrdenia, či je žalovaná evidovaná ako uchádzačka o zamestnanie. Dňa 14.03.2016 mu z ÚPSVaR odpísali, že mu nemôžu poskytnúť tieto údaje v zmysle § 67 zákona NR SR č. 5/2004. Súdom určenú vyživovaciu povinnosť si doposiaľ riadne plní. Ako povinný z vyživovacej povinnosti už skutočne nemá inú možnosť ako podať návrh na príslušný súd. Keďže žalovaná nejaví záujem o žiadny kontakt, či už osobný alebo písomný. Súd mal v poslednom konaní vo veci výživného po vykonanom dokazovaní za to, že žalovaná žije nadštandardne a účelovo sa domáha zvýšenia výživného, že jej nadštandardné náklady sú podstatne vyššie ako príjem samotnej jej matky spolu aj s výživným od neho, z čoho vyplýva, že tvrdenia žalovanej sú absurdné. Majetkové pomery sú zrejme na strane žalovanej lepšie ako u neho. A to odporuje dobrým mravom podľa § 75 ods. 2 ZoR. Poukázal aj na to, že matka žalovanej od počiatku nerešpektovala rozhodnutia súdov a žalovanej v rozpore s jej záujmami ako dieťaťa popierala od útleho veku vnímanie osoby otca. Znemožnila žalovanej vyrastať v riadnej usporiadanej rodine, kde by mala matku aj otca. Mylne sa domnieval, že samotná žalovaná po dovŕšení plnoletosti bude mať vlastný zdravý úsudok a zmýšľanie, ale je presvedčený, že opak je pravdou. Poukazujúc na § 78 ods. 2 ZoR a dôvody uvádzané v žalobe vyslovil názor, že podľa správania žalovanej sa dňom ukončenia jej školskej dochádzky, v tomto prípade dňom maturity, končí jeho vyživovacia povinnosť voči nej.

3. V podaní z 10.05.2016 opätovne poukázal na svoju bezúspešnú snahu kontaktovať žalovanú, ktorú vôbec nepozná a ktorú oficiálne vyzval doporučeným listom, aby ho oboznámila s náležitosťami, ktoré jej ako osobe dospelaj vyplývajú podľa § 43 ods. 1 písm. a) ZoR, na ktorú žalovaná nereagovala a jeho list mu arogantne zaslala späť. Skutočnosť, kde žalovaná naposledy študovala, sa dozvedel len minulý rok z jej návrhu na zvýšenie výživného. Na súde zistil aj telefonický kontakt na ňu. Žalovaná sa však na pojednávanie pred súdom nedostavila. Podobne ako v minulosti aj jej matka ho kontaktovala len prostredníctvom podaní návrhov na zvýšenie výživného na súd a sama sa poväčšine pojednávaniam pred súdom úmyselne vyhýbala. Jeho výzvy, v ktorých ju žiadal, aby mu poslala aspoň fotku dieťaťa, na ktoré platí výživné a časom aj telefonický kontakt na žalovanú, vždy odignorovala. Naposledy súdom určenú vyživovaciu povinnosť voči žalovanej si doposiaľ riadne a načas plní a aj naďalej bude plniť dovtedy, pokiaľ mu táto vyživovacia povinnosť nebude zrušená právoplatným rozhodnutím súdu. Zároveň v uvedenom podaní reagujúc ním na výzvu súdu ohľadne upresnenia žalobného petitu, nad rámec pôvodného žalobného petitu žiadal aj o okamžité pozastavenie zážok zo mzdy zasielané na adresu matky žalovanej podľa uznesenia Okresného súdu v Dolnom Kubíne pod sp. zn. 6E/7/2003 zo dňa 20.01.2003 v sume 39,83 eura u zamestnávateľa: ŽSR, ÚS-UC Žilina, 1. mája 34, Žilina. V danej časti súd na pojednávaní 08.06.2016 navrhovanú zmenu žaloby nepripustil, nakoľko takáto požiadavka môže byť predmetom osobitného konania, a to konania o výkon rozhodnutia podľa § 372m ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

4. Žalobca na pojednávaní 08.06.2016 zotrval na tvrdení, že žalovaná ukončením strednej školy, nadobudla schopnosť sama sa živiť. Žalovaná ho neinformovala, že začala študovať na vysokej škole, kde pre zlé študijné výsledky skončila nie po prvom ročníku, ale neskončila ani prvý semester. V súvislosti s prezentovanou snahou žalovanej študovať na policajnej akadémii uviedol, že súd môže prihliadať len na to, čo je a nie na to, čo prípadne bude. Kto chce sa zamestnáť a prácu si nájsť. Ako príklad uviedol

jeho nevlastnú dcéru F. U. z prvého manželstva jeho manželky, ktorá si robí nadstavbu pedagogického minima v Lednických Rovniach a popri štúdiu pracuje v sklárňach v Lednických Rovniach a takto si zarába na štúdiu. Jeho manželka, s ktorou žije v spoločnej domácnosti, pracuje na polovičný úväzok a mesačne zarobí cca 176,- eur. Má vyživovaciu povinnosť k synovi z terajšieho manželstva S., ktorý chodí do piatej triedy základnej školy. Poukázal na to, že po tom, ako ho matka žalovanej vyhodila zo spoločnej domácnosti, tejto núkal, že bude platiť na výživu žalovanej po 1.000,- Sk mesačne, čo ona odmietla s tým, že výšku výživného určí súd, ktorý nakoniec určil prvotné výživné vo výške 750,- Sk mesačne, vychádzajúc z jeho príjmu. Tie peniaze, ktoré matka žalovanej odmietala prijať, ukladal na vkladnú knižku. Mal záujem o stretávanie so žalovanou, čo mu bolo znemožnené a nechcel to robiť nasilu cestou súdneho výkonu, čo by mohlo dieťa poznačiť. Bolo mu povedané, že to je ich dieťa a ak chce dieťa, má si ho vynosiť a porodiť. To, čo chcela dosiahnuť matka žalovanej a jej matka, teda stará matka žalovanej, to aj dosiahli, a to, že sa so žalovanou vlastne ani nepoznajú. Keby žalovaná mala záujem sa s ním stretnúť, stretol by sa s ňou. Mal záujem sa s ňou stretnúť aj po dovŕšení jej plnoletosti. Ani tento súd nemusel byť. Ak by žalovaná reagovala na jeho výzvy, tak by sa s ňou pokúšal nejakým spôsobom dohodnúť. Poprel tvrdenia žalovanej, že by o ňu nejavil záujem. Naopak, on o ňu záujem mal, čo vyplýva aj z doterajších konaní včítane znaleckých posudkov. Matka žalovanej nemala záujem, aby tam bol a aby žalovaná vyrastala v normálnej rodine. Teraz vidí žalovanú prvýkrát. Potvrdil, že žalovanú požiadal SMS správou o testy DNA, ale tejto požiadavke predchádzal jeho návrh, aby sa spolu stretli a porozprávali, čo žalovaná odmietla. S matkou žalovanej sa poznal veľmi krátko a táto hneď ako otehotnela, sa ho chcela zbaviť. Aj mu povedala - dieťa nie je tvoje, vypadni. Potom, ale ako vidí dnes žalovanú, tak keby ju videl skôr, tak o testy DNA nežiada, a to z toho dôvodu, že vidí, že sa na neho podobá a je rád, že ju mal možnosť dnes prvýkrát vidieť.

5. Žalovaná prostredníctvom zástupcu vo vyjadrení k žalobe z 23.05.2016, doručenom súdu 26.05.2016, žiadala žalobu zamietnuť a zaviazat žalobcu nahradiť jej trovy konania. Uviedla, že dňom 12.08.2013 dosiahla (plnoletosť) v dôsledku čoho došlo aj k zvýšeniu nákladov na jej potreby hlavne v súvislosti so štúdiom v III. ročníku na strednej škole Obchodnej akadémii v Dolnom Kubíne, štúdium na ktorej ukončila v júni 2015. V tom istom roku nastúpila na štúdium na vysokej škole, ktorej prvý ročník neukončila a po prihlásení sa na ÚPSVaR nastúpila na absolventskú prax na Okresnom súde Dolný Kubín, kde má príjem cca 100,- eur mesačne. Riadny pracovný pomer do dnešného dňa nemá z dôvodu, že je problém sa v okrese Dolný Kubín zamestnať. Ak by do práce bola nastúpila a mala riadny príjem, z ktorého by bola schopná sama sa živiť, tak túto okolnosť by prostredníctvom právneho zástupcu oznámila žalobcovi. T. č. býva v rodinnom dome so svojou matkou a starou matkou. Pri nich má zabezpečené všetky podmienky súvisiace s bývaním, prípravou na školské vyučovanie, šport a kultúru. Matka je živnostníčka s priemerným mesačným príjmom okolo 450,- eur. Okrem nej nemá ďalšie vyživovacie povinnosti. Žalobca je zamestnancom železníc a jeho príjem sa pohybuje v rozpätí od 640,- do 700,- eur mesačne. Je ženatý a má ešte jednu vyživovaciu povinnosť voči mal. synovi S.. Situácia z jej strany je čo sa týka nákladov na životné potreby, zložitá v tom, že dochádza na absolventskú prax zo L. H. na Okresný súd do Dolného Kubína. V minulom roku navštevovala aj vysokú školu. Aktívne športuje. Od r. 2013 maratón, s čím jej vznikli náklady v súvislosti s nákupom športových potrieb, oblečenia, obuvi, výživových doplnkov a pod., všetko vo výške cca 800,- až 1.000,- eur ročne. Všetky náklady súvisiace s aktívnym športovaním, so stravovaním a ubytovaním hradí jej matka s pomocou starej matky. Podľa jej názoru na jej nákladoch súvisiacich s plnením vyživovacej povinnosti by sa mali podieľať obaja rodičia a nie len jeden. Žalobca sa domáha zrušenia vyživovacej povinnosti ku dňu ukončenia jej školskej dochádzky na strednej škole a vrátenia výživného za mesiace júl 2015 až do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku v tejto veci, s čím nemôže súhlasiť preto, lebo ZoR umožňuje zmenu v povinnosti prispievať na výživu dieťaťa len vtedy, ak nastane zmena pomerov na strane oprávnenej osoby v tom, že je schopná sama sa živiť a teda ak dôjde z toho dôvodu k zániku vyživovacej povinnosti povinného. K zmene pomerov z jej strany došlo v tom, že dovŕšila plnoletosť a skončila štúdium na strednej škole. Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa. Jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti samostatne sa živiť. Podľa súdnej praxe schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu. Príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Príjem, ktorý v súčasnosti má na základe vykonávania absolventskej praxe vo výške cca 100,- eur (iný príjem nemá) nemožno hodnotiť ako príjem, na základe ktorého by bola schopná sama sa živiť a nie je ani životným minimom (198,09 eura mesačne do 30.06.2016) pre plnoletú osobu podľa § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. Z príjmu,

ktorý má na základe vykonávania absolventskej praxe, nie je možné zabezpečiť ani tie najzákladnejšie životné potreby. Nemožno obísť zákonom zakotvenú prioritu výživného v rámci komplexu výdavkov povinného rodiča voči dieťaťu (aj plnoletému). Z doteraz uvedeného je zrejmé, že do dňa pojednávania nebola schopná sama sa živiť, nemala nárok a ani nedostávala žiadne štátne sociálne dávky a bola bez príjmu, ktorým by mohla pokryť náklady na svoje najzákladnejšie životné potreby. Cieľom § 62 ods. 5 ZoR je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispeje v dostatočnej miere na potreby dieťaťa. Rodičovská zodpovednosť v jej prípade nie je rozdelená medzi oboch rodičov plynule. Žalobca aj keď má ďalšie dieťa ako by si ani neuvedomoval, že najväčšie náklady okrem osobnej starostlivosti s výživou dieťaťa má vždy rodič, ktorému je dieťa zverené. V jej prípade jej matka a aj stará matka, ktorá jej celý život nezištne pomáha. Aj zabezpečením právneho zastúpenia.

6. Zástupca žalovanej v priebehu ďalšieho konania uviedol, že nie je nič neobvyklé, že žalovanej sa po skončení školy nepodarilo zamestnať, pretože každoročne veľké množstvo absolventov škôl cca 50.000 sa nedokáže hneď uplatniť. Žalovaná v záujme toho, aby sa uplatnila na trhu práce, začala študovať aj na vysokej škole a je pravdou, že toto štúdium úspešne neukončila. Žalovaná mieni ďalej pokračovať v štúdiu na policajnej akadémii, kde je však podmienkou pre prijatie aj dosiahnutie veku 21 rokov, ktorý žalovaná dosiahne 12.08.2016. Matka žalovanej v mesiaci marec alebo apríl 2016 skončila prevádzkovanie živnosti a tiež je v súčasnosti vedená ako uchádzač o zamestnanie. Navrhol vykonať dokazovanie oboznámením sa s dokladom o tom, že žalovaná absolvovala 2-mesačný kurz kondičného trénerstva a že matka žalovanej je tiež aktuálne nezamestnanou, ktoré doklady by súdu dodatočne predložil. Podľa neho bolo preukázané, že žalovaná nie je schopná sama sa živiť, že študovala na vysokej škole, urobila si kurz a je na absolventskej praxi a má záujem pokračovať v ďalšom štúdiu na policajnej akadémii po dovŕšení 21 rokov veku.

7. Žalovaná na pojednávaní vyjadriac nesúhlas so žalobou vypovedala, že žalobca o ňu nejavil záujem a myslí si, že otcom nie je ten kto dieťa len splodí a odíde, ale ten kto dieťa vychová. Po poslednom súde v Čadci jej prišla domov SMS od žalobcu, ktorý ju žiadal, aby si dala urobiť testy DNA. Ona mu na to odpísala, že ak jej zaplatí tie testy, tak že na tie testy pôjde a že dokonca bude rada, ak by vyšlo, že nie je jej otcom, pretože mať za otca takého „chumaja“... Potvrdila, že jej pred začatím tohto konania prišiel domov list od žalobcu, ktorý prevzala jej starká. Keď jej ho odovzdala, ona sa rozhodla, že ho čítať nebude, lebo čo ak jej bude také niečo vypisovať, tak list zabalila a vrátila mu ho späť aj s viacerými podaciami lístkami, ktoré tam vložila preto, aby nebolo vidieť, čo v tej zásielke je, lebo inak by sa ten list posielal hore-dolu. Vysokú školu ukončila ešte pred skúškovým obdobím, lebo nedostala zápočet z fyziky a na škole je to tak, že kto nenapíše test potrebný pre zápočet, tak končí. Ani potom, ako neúspešne skončila na vysokej škole, nezaháľala a absolvovala 2-mesačný kurz kondičného trénera v Banskej Bystrici. Mohla by teda pracovať v danom odbore, ale nepodarilo sa jej nájsť možnosť uplatnenia sa pre nedostatok miesta. Na absolventskej praxi je na dobu 3 mesiacov od apríla, teda koncom tohto mesiaca končí. Keď začala teraz vykonávať absolventskú prax, stalo sa to potom ako jej prvýkrát dal úrad práce takúto ponuku. Výberové konanie na policajnú akadémiu prebieha každé 3 mesiace. Žiadosť si mieni podať ihneď ako dovŕši 21 rokov. Ak by tú žiadosť podala skôr, ako dovŕši tento vek, tak by jej ju zamietli. Už si podala žiadosť o prijatie aj v mesiaci marec 2016, po podaní žiadosti bola na výberovom konaní, ale jej žiadosť zamietli z dôvodu nedostatku veku. Žalobcu neinformovala o tom, že po skončení strednej školy začala študovať na vysokej škole, pretože podľa nej je žalobca dosť informovaný, čo usudzuje z toho, že tento má jej číslo, hoci má utajené číslo.

8. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že naposledy o výživnom zo strany žalobcu na žalovanú bolo rozhodované rozsudkom Okresného súdu Čadca z 12.02.2015 č. k. 5C/260/2014-97, ktorým súd návrh terajšej žalovanej na zvýšenie výživného zamietol, nemajúc preukázanú podstatnú zmenu pomerov na strane žalovanej v období od posledného rozhodovania o výživnom, konštatujúc jej nadštandardné „športové vyžitie“, účelové zvyšovanie nákladov na školu a športové vyžitie žalovanej, ktoré sú podstatne vyššie ako príjem matky žalovanej, ktorá ich dovtedy mala platiť, v snahe získať takýmto spôsobom vyššie výživné od žalobcu. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 03.04.2015.

9. Výška výživného na žalovanú bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín zo 16.05.2013 č. k. 2P/39/2013-45, ktorým súd zmenil rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 8P/5/2009 z 23.04.2009 v časti o výživnom tak, že terajšiemu žalobcovi uložil povinnosť platiť na výživu vtedy ešte maloletej žalovanej zvýšené výživné (z dovtedajšej výšky 65,- eur mesačne) vo výške 90,-

eur mesačne vždy do každého 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa počnúc od 01.04.2013. Vo zvyšnej časti súd návrh matky žalovanej (žiadajúcej jeho zvýšenie na výšku 120,- eur mesačne) zamietol. V tom čase bola žalovaná študentkou v 2. ročníku na strednej škole.

10. Žalovaná po maturite ešte v tom istom roku začala od 09.09.2015 študovať dennou formou na Drevárskej fakulte Technickej univerzity vo Zvolene v bakalárskom stupni štúdia v študijnom programe protipožiarna ochrana a bezpečnosť. Toto štúdium predčasne ukončila dňa 10.12.2015. Od 11.12.2015 je žalovaná vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie s tým, že podľa správy ÚPSVaR Dolný Kubín z 13.05.2016 si táto riadne plní všetky povinnosti vyplývajúce pre uchádzačov o zamestnanie a od jej zaevidovania do súčasnosti jej nebolo ponúknuté žiadne pracovné miesto. Od 01.04.2016 do 30.06.2016 vykonáva žalovaná absolventskú prax. Od 05.05.2016 je práceneschopná. Z daného potvrdenia tiež vyplýva, že jeho vystaviteľ má vedomosť, že žalovaná chce od 01.09.2016 pokračovať v sústavnej príprave na povolanie (štúdium). V súvislosti s výkonom absolventskej praxe bol žalovanej vyplatený za mesiac apríl 2016 príspevok na úhradu nákladov spojených s touto praxou vo výške 122,62 eura.

11. Podľa § 62 ods. 1 ZoR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 ZoR obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 78 ods. 1 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

12. Pod schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť jeho schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu. Ojedinelý príjem dieťaťa (napr. príjem z brigád počas prázdnin) neznamena nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Ako okolnosť svedčiacu o trvaní vyživovacej povinnosti rodičov k dieťaťu sa akceptuje štúdium za účelom získania, prípadne aj zvýšenia jeho schopnosti uplatniť sa na trhu práce, a to aj vo forme vysokoškolského štúdia, ak toto štúdium prebieha dennou formou (denná forma štúdia prezumuje závislosť študenta od výživy svojich rodičov). Súdna prax zastáva názor, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky spravidla ukončením jedného štúdia toho istého stupňa. Vychádza sa z definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania. Závery súdnej praxe spájajú vznik schopnosti samostatne sa živiť aj so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho zabezpečenia alebo vznikom nároku na dôchodok v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce z dôvodu nedostatku príležitostí alebo z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu. Pri posudzovaní toho, či je dieťa schopné samo sa živiť, treba zobrať do úvahy ako záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo potrebné predpoklady na svoje čo najlepšie uplatnenie, tak aj na požiadavku včasnej realizácie uvedených daností, aby zo strany dieťaťa nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti, či už pre negatívny postoj k práci vôbec alebo k odmietaniu určitého druhu prác ako prác považovaných dieťaťom za neatraktívne, prípadne podradné, hoci by tieto práce dieťa bolo schopné vykonávať s ohľadom na svoje schopnosti a zdravotný stav. Dosiahnutím plnoletosti a ani inou časovou hranicou vyživovacia povinnosť rodičov k dieťaťu nezaniká, pokiaľ dieťa z rôznych dôvodov nenadobudne schopnosť samostatne sa živiť. Samotná skutočnosť, že dieťa sa po skončení štúdia zaevidovalo do evidencie uchádzačov o zamestnanie ešte nepreukazuje, že dieťa nenadobudlo schopnosť samo sa živiť, ale ani opak, že už túto schopnosť nadobudlo. Je potrebné zisťovať, či dieťa malo objektívne možnosť uplatniť sa na pracovnom trhu prácou predovšetkým v odbore, ktorý vyštudovalo, poprípade aj inou prácou zodpovedajúcou jeho schopnostiam (poprípade aj po potrebnom zaškolení alebo rekvalifikácii, ktorú malo možnosť absolvovať) a zdravotnému stavu. Keďže náš právny poriadok nespája zánik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom s nadobudnutím plnoletosti dieťaťa a ani s inou vekovou hranicou, definujúc okamih zániku vyživovacej povinnosti nadobudnutím schopnosti dieťaťa samé sa živiť, je potrebné pristupovať pri skúmaní naplnenia tohto predpokladu individuálne a posudzovať to zo všetkých relevantných hľadísk.

13. V súdenom prípade súd dospel k záveru, že ku dňu vyhlásenia rozsudku žalovaná ešte nenadobudla schopnosť sama sa živiť. Žalovaná bezprostredne po ukončení strednej školy začala študovať na vysokej škole, ktoré štúdium však neúspešne ešte v prvom semestri ukončila dňom 10.12.2015 a nasledujúcim dňom sa zaevidovala do evidencie uchádzačov o zamestnanie. S poukazom na skutočnosti uvádzané pod bodom 12. teda vyživovacia povinnosť žalobcu nemohla zaniknúť skôr (ako to

tvrdil žalobca žiadajúci zrušiť jeho vyživovaciu povinnosť k žalovanej k mesiacu júl 2015) ako ukončením (neúspešným ukončením) vysokoškolského štúdia. Podľa názoru súdu však aj v súčasnosti žalovanou absolvovanú absolventskú prax možno považovať za súčasť jej prípravy na budúce povolanie. Je všeobecne známe, že medzi uchádzačmi o zamestnanie výraznú skupinu tvoria čerství absolventi škôl, hlavne netechnického charakteru. Hlavnou bariérou pri ich uplatnení na trhu práce je nedostatok odborných zručností a praktických skúseností. Cieľom absolventskej praxe podľa § 51 zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti v znení neskorších zmien je vytvoriť podmienky pre absolventa školy spadajúceho do kategórie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie podľa § 8 ods. 1 písm. a) uvedeného zákona, na získanie a prehlbovanie (rozširovanie) potrebných zručností a skúseností v reálnom pracovnom prostredí zamestnávateľa. Účelom poskytnutia paušálneho príspevku absolventovi školy vo výške 65 % sumy životného minima pre jednu plnoletú fyzickú osobu mesačne je úhrada jeho nevyhnutných osobných výdavkov spojených s vykonávaním absolventskej praxe. Žalovanou prijatá ponuka výkonu absolventskej praxe s ohľadom na absolvovaný odbor štúdia na strednej škole teda podľa názoru súdu napĺňa svojim charakterom a cieľom praktické pokračovanie procesu jej prípravy na budúce povolanie.

14. Preto súd žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia jeho vyživovacej povinnosti k žalovanej, zamietol a z tých istých dôvodov zamietol aj jeho ďalší nárok, ktorým sa domáhal titulom vydania bezdôvodného obohatenia vrátenia už zaplateného výživného za obdobie od mesiaca júl 2015 až do súčasnosti.

15. O trovách konania súd rozhodol tak, že žalovanej, ktorej by inak ako plne úspešnému účastníkovi prináležal nárok na náhradu vzniknutých trov podľa § 142 ods. 1 O.s.p., právo na ich náhradu nepriznal s poukazom na § 150 ods. 1 O.s.p. Súd mal totiž preukázané, že žalovaná nielenže sama neinformovala žalobcu o svojich aktuálnych pomeroch (či ešte študuje, resp. kedy prípadne aj z akých dôvodov štúdium predčasne ukončila), ale neinformovala žalobcu ohľadne podstatných skutočností pre trvanie vyživovacej povinnosti žalobcu k žalovanej ani po tom, ako sa ju žalobca opakovane neúspešne snažil kontaktovať za účelom získania potrebných informácií (to aj dokladoval a nepopierala to ani žalovaná), čo určite nezodpovedá povinnostiam žalovanej vyplývajúcich z § 43 ods. 2 a 3 ZoR a elementárnej slušnosti z jej strany. Žalobca pritom preukázal svoju (neúspešnú) snahu získať potrebné informácie o žalovanej aj z iných zdrojov ako od žalovanej. Postoj a zdôvodnenia žalovanej, pre ktoré konala tak ako konala, neobstoja, a to bez ohľadu na príčiny dlhodobo narušených vzťahov medzi účastníkmi, ktorý stav je zrkadlovým odrazom nevráživých vzťahov rodičov žalovanej. O absurdnosti daného stavu, ku ktorému zrejme výraznou mierou prispela aj (ale nielen) matka žalovanej, svedčí aj to, že žalobca mal možnosť prvýkrát vidieť žalovanú - svoju dcéru až na jedinom pojednávaní v tejto veci dňa 08.06.2016, pričom k tomu došlo až tak neskoro nie preto, že by tak samotný žalobca nemal chcieť dostať sa do osobného kontaktu so žalovanou. V uvedených skutočnostiach a popísanom konaní žalovanej súd videl dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie vzniknutých trov žalovanej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O.s.p. v znení účinnom v čase vyhlásenia rozsudku a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku - ďalej len „CSP“ účinného od 01.07.2016 v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku - ďalej len „CMP“ účinného od 01.07.2016).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a jeho podpísania) a § 127 ods. 2 CSP (uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 2 CMP).